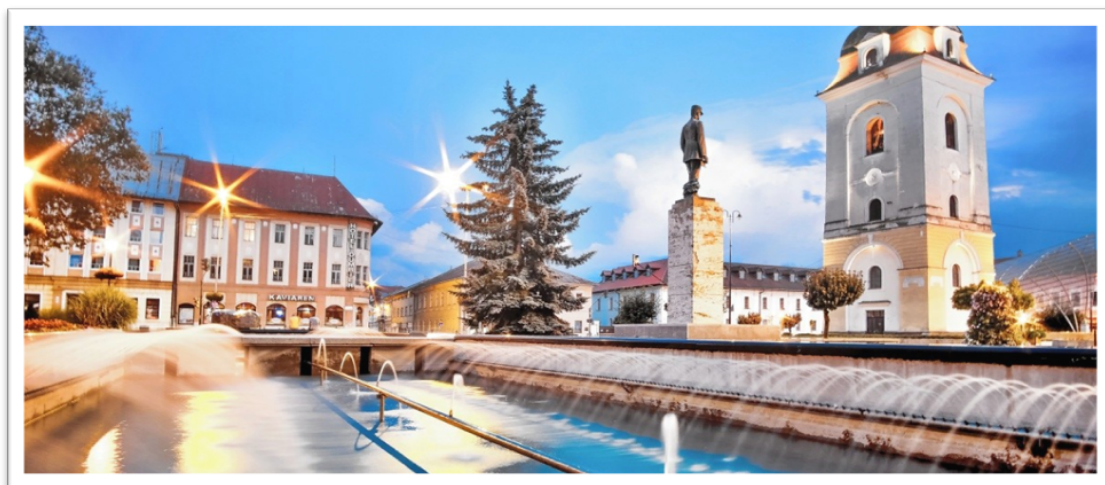

**Správa o výchovno – vzdelávacej činnosti,
jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení
v Centre poradenstva a prevencie,
Nábřežie Dukelských hrdinov 850/4, Brezno**

školský rok 2022/2023

(obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023)

V Brezne, dňa 30.10.2023

Mgr. Ivana Šandorová
riaditeľka CPP

Obsah:

(1)	Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a).....	2
(2)	Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. d)	3
(3)	Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. e), f)	5
(4)	Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. g)	6
	a) Aktivity centra:	6
	b) Prezentácia centra na verejnosti:	8
(5)	Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. h)	9
(6)	Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. i)	9
(7)	Údaje o priestorových a materiálno – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. j)	10
(8)	Cieľ, ktorý si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2022/2023 a vyhodnotenie jeho plnenia (§2 ods. 1 písm. n)	11
(9)	Oblasti, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. k)	26
(10)	Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami (§2 ods. 1 písm. p).....	28

(1) Základné identifikačné údaje o školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. a)

a) názov školského zariadenia:

**Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie
(do 31.12.2022)**

Centrum poradenstva a prevencie (od 01.01.2023)

b) adresa školského zariadenia:

Hradby 9, 977 01 Brezno (do 25.08.2023)

Nábrežie Dukelských hrdinov 850/4, 977 01 Brezno (od 26.08.2023)

c) telefónne číslo:

048 / 611 63 99

d) e-mail:

cpp.brezno@gmail.com

e) webová stránka:

www.cppppbrezno.sk

f) zriaďovateľ:

Regionálny úrad školskej správy Banská Bystrica

Nám. Ľ. Štúra 1

974 05 Banská Bystrica

g) riaditeľka školského zariadenia:

PhDr. Eva Czirákiová (do 30.06.2023)

Mgr. Ivana Šandorová (od 01.07.2023)

h) zástupkyňa riaditeľky školského zariadenia:

Mgr. Ivana Šandorová (do 30.06.2023)

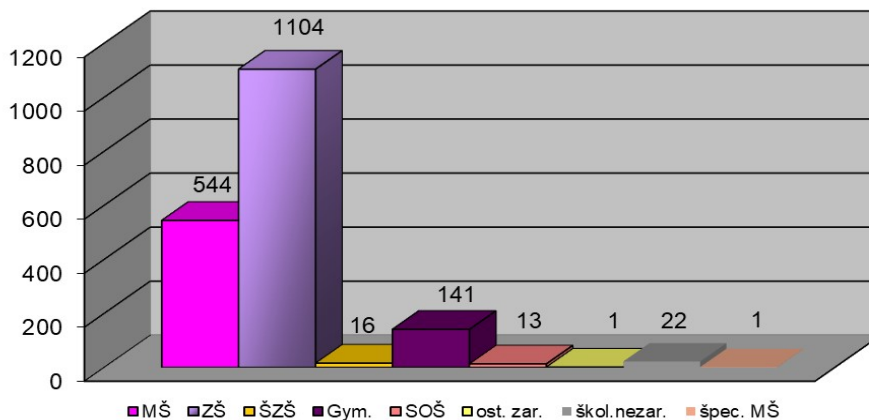
(2) Údaje o počte detí v školskom zariadení (§ 2 ods. 1 písm. d)

K 31.08.2023 bolo v centre evidovaných 16 083 spisov klientov. V školskom roku 2022/2023 bolo zaevidovaných 625 nových spisov klientov. Celkovo boli v tomto školskom roku poskytnuté služby 1842 klientom.

Najviac klientov bolo zo základných škôl a z materských škôl.

Klienti podľa druhu školy, zariadenia:

- z materských škôl: 544 klientov,
- zo základných škôl: 1104 klientov,
- zo špeciálnych základných škôl: 16 klientov,
- z gymnázií: 141 klientov,
- zo stredných odborných škôl: 13 klientov,
- zo špeciálnej MŠ: 1 klient,
- z ostatných zariadení: 1 klient,
- deti školsky nezaradené, z rodiny: 22 klientov.

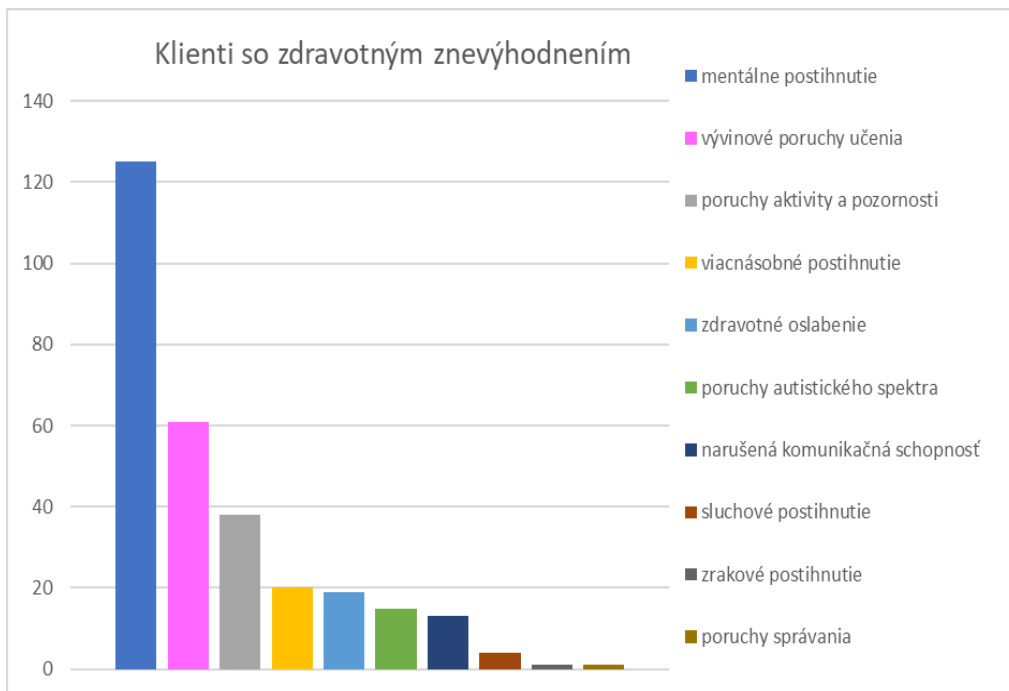
Graf č. 1: Klienti CPP v školskom roku 2022/2023

Zo sociálne znevýhodneného prostredia bolo 363 klientov.

So zdravotným znevýhodnením bolo 297 klientov, z toho:

- s poruchami autistického spektra: 15 klientov,
- s mentálnym postihnutím: 125 klientov,
- so sluchovým postihnutím: 4 klienti,
- so zrakovým postihnutím: 1 klient,
- s narušenou komunikačnou schopnosťou: 13 klientov,

- zdravotne oslabení: 19 klientov,
- s viacnásobným postihnutím: 20 klientov,
- s poruchou aktivity a pozornosti: 38 klientov,
- s vývinovými poruchami učenia: 61 klientov,
- s poruchou správania: 1 klient,

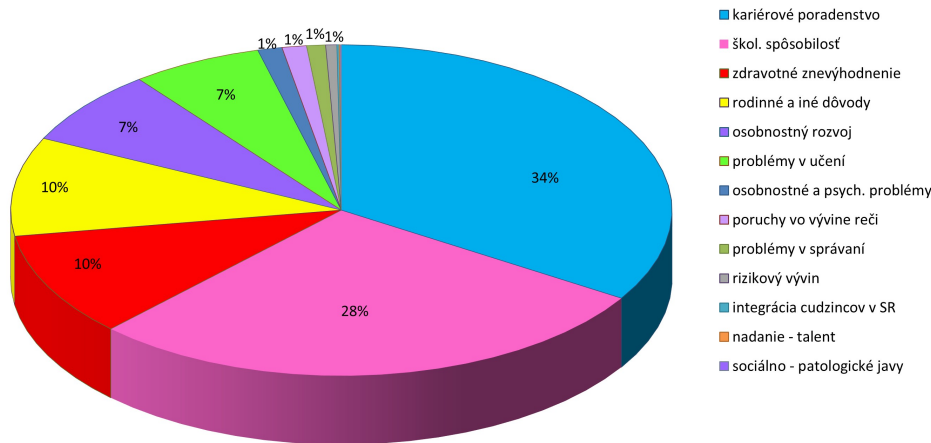
Graf č. 2: Klienti so zdravotným znevýhodnením v školskom roku 2022/2023

Bez zdravotného znevýhodnenia bolo 1545 klientov. Intelektovo nadaní boli 4 klienti.

V školskom roku 2022/2023 bol záujem najmä o vyšetrenia školskej spôsobilosti, kariérové poradenstvo, vyšetrenia a poradenstvo zamerané na osobnostný rozvoj a vyšetrenia pre problémy v učení. Hlavné dôvody determinujúce návštevu v centre v uplynulom školskom roku boli nasledovné:

- školská spôsobilosť: 522 klientov,
- problémy v učení: 118 klientov,
- problémy v správaní: 17 klientov,
- nadanie – talent: 1 klient,
- osobnostné a psychické problémy: 22 klientov,
- kariérové poradenstvo: 625 klientov,
- sociálno – patologické javy: 1 klient,
- osobnostný rozvoj: 136 klientov,

- poruchy vo vývine reči: 22 klientov,
- rizikový vývin: 10 klientov,
- zdravotné znevýhodnenie: 188 klientov,
- rodinné a iné dôvody: 178 klientov,
- integrácia cudzincov v SR: 2 klienti.

Graf č. 3: Dôvody determinujúce návštevu v CPP v školskom roku 2022/2023

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 8743 aktivít, čo je nárast v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom a súvisí s transformáciou poradenských zariadení. Bola realizovaná psychologická diagnostika, špeciálnopedagogická diagnostika, sociálnopedagogická diagnostika, logopedická diagnostika, psychologické poradenstvo, špeciálnopedagogické poradenstvo, sociálnopedagogické poradenstvo, kariérové poradenstvo, logopedické poradenstvo, psychoterapia, logopedická terapia, reedukácia, katamnéza a anamnéza.

So zameraním na prevenciu sociálno - patologických javov bolo v tomto školskom roku zrealizovaných 419 aktivít, na ktorých sa zúčastnilo 2217 klientov – preventívne programy a aktivity, prednášky, besedy, konzultácie pre žiakov, študentov, rodičov a pedagógov, propagačné a informačné aktivity.

V rámci odborno – metodických činností bolo zrealizovaných 3021 aktivít.

(3) Údaje o počte zamestnancov a plnení kvalifikačného predpokladu odborných zamestnancov centra (§ 2 ods. 1 písm. e), f)

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov centra v školskom roku 2022/2023 bol 13,5. V uplynulom školskom roku v centre pracovali odborní zamestnanci - psychológovia,

špeciálni pedagógovia, sociálny pedagóg, logopéd, kariérový poradca, pedagogickí asistenti, sociálna pracovníčka, ekonómka a upratovačka.

Všetci zamestnanci centra spĺňajú kvalifikačné predpoklady.

(4) Údaje o aktivitách a prezentácii centra na verejnosti (§2 ods. 1 písm. g)

a) Aktivity centra:

Centrum poradenstva a prevencie v Brezne v školskom roku 2022/2023 realizovalo:

- diagnostiku - psychologickú, pedagogickú, špeciálno-pedagogickú, sociálnu, logopedickú,
- poradenstvo - psychologické, pedagogické, špeciálno-pedagogické, sociálne, kariérové, logopedické,
- terapiu – psychoterapiu, logopedickú terapiu,
- reedukáciu,
- katamnézu,
- anamnézu,
- odbornú metodickú činnosť vo väzbe na klienta – správy z diagnostického vyšetrenia, konzultácie s rodičom, dieťaťom, odborné konzíliá v rámci centra,
- odbornú činnosť deťom, rodičom, školám – konzultácie s rodičmi, deťmi, žiakmi, pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami, písomné správy, informačná a propagačná činnosť, prednášky a besedy,
- špecializovanú odbornú činnosť – odborné konzíliá v rámci centra bez viazanosti na klienta, tvorba metodických materiálov, odborné konzultácie pre políciu, lekárov, súdy a iných odborníkov, konzultácie multidisciplinárnych tímov, supervízia a metodické usmerňovanie, projekty,
- skupinové odborné činnosti – screening, depistáž, sociometria, krízová intervencia v triede,
- ostatné odborné činnosti – metodické usmerňovanie a riadenie v organizácii, účasť na odborných podujatiach, vzdelávanie.
- preventívne aktivity – preventívne programy, výcvikové skupiny, prednášky, besedy, konzultácie pre žiakov, študentov, rodičov a pedagógov, metodické materiály, poradenstvo, propagačné a informačné činnosti.

V rámci poskytovania odbornej starostlivosti klientom bolo zrealizovaných 8743 aktivít.

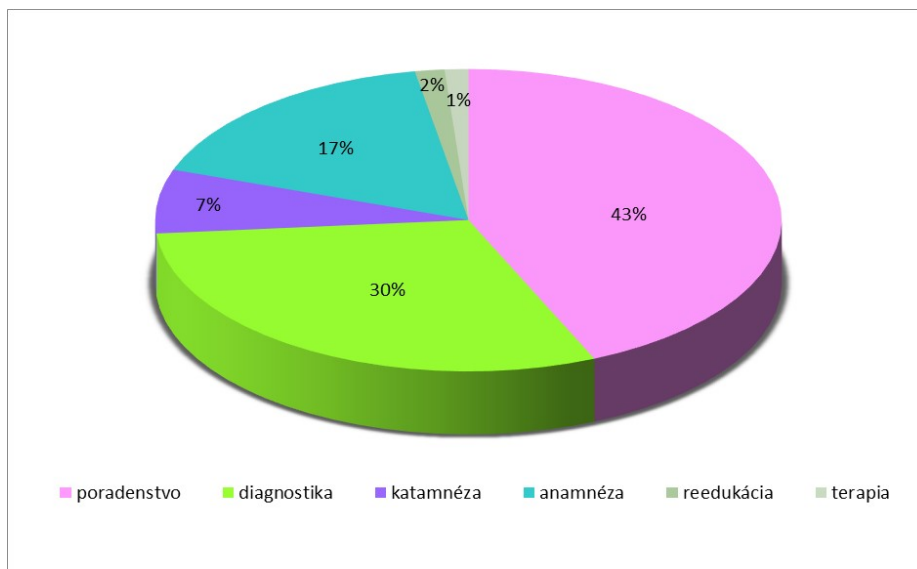
Boli zrealizované nasledovné aktivity:

- diagnostika: 2636
 - psychologická: 1698
 - špeciálnopedagogická: 664
 - sociálnopedagogická: 164
 - logopedická: 110

- poradenstvo: 3797
 - psychologické: 1971
 - špeciálnopedagogické: 774
 - sociálnopedagogické: 244
 - kariérové: 699
 - logopedické: 109

- terapia: 107
 - psychoterapia: 83
 - logopedická terapia: 24

- reedukácia: 133
- katamnéza: 597
- anamnéza: 1473

Graf č. 4: Odborná starostlivosť poskytovaná klientom v školskom roku 2022/2023

Bolo zrealizovaných 3021 aktivít v rámci metodicko – odborných činností, 419 preventívnych aktivít a 6 preventívnych programov.

Činnosť centra bola realizovaná v súlade s Koncepčným zámerom rozvoja centra, v súlade so Sprievodcom školského roka 2022/2023, v súlade s Hlavnými úlohami centra na školský rok 2022/2023 a v súlade s pokynmi zriaďovateľa súvisiacimi s transformáciou systému poradenstva.

b) Prezentácia centra na verejnosti:

Prezentácia centra a osvetová činnosť bola realizovaná aj v školskom roku 2022/2023 prostredníctvom prednášok, konzultácií, účasti na rodičovských združeniach, lektorskej činnosti, vystúpeniami na odborných fórach, konferenciách a ďalších podujatiach, pri osobných kontaktoch s osobnosťami odborného, politického a kultúrneho života.

Riaditeľka centra Mgr. Ivana Šandorová, ktorá pôsobí tiež ako poslankyňa obecného zastupiteľstva, využíva aj toto svoje pôsobenie na osvetovú činnosť a prezentáciu centra na rôznych podujatiach organizovaných samosprávou. Jedným z najvýznamnejších podujatí bolo stretnutie s veľvyslancom USA Guatamom A. Ranom a s veľvyslancom Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska Nigelom Bakerom.

Obr. č. 1: Riaditeľka centra na stretnutí s veľvyslancami USA a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska

(5) Údaje o projektoch, do ktorých je centrum zapojené (§2 ods. 1 písm. h)

V tomto školskom roku sme pokračovali v spolupráci s odborným tímom Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave v rámci realizácie národného projektu „Aktualizácia systému usmerňovania a rozvoja ďalších zložiek v systéme poradenstva a prevencie“, ktorý sa zaoberá aj nastavením kontinuálnej štandardizácie a tvorby diagnostických nástrojov overených na slovenskej populácii a ich implementáciou do systému poradenstva a prevencie. Pod vedením internej expertky VÚDPaP pre zabezpečenie kontinuálneho systému dostupnosti diagnostických nástrojov Mgr. Kataríny Dančovej, PhD. sme ako externí experti participovali na výskumnej úlohe skúmania vzťahov medzi výsledkami Testu porozumenia reči a školskej úspešnosti a taktiež pri vypracovávaní kazuistik z testovania detí materských škôl vo veku od 4 do 6 rokov diagnostikovaných Testom porozumenia reči.

Centrum poradenstva a prevencie v Brezne využilo možnosť čerpania prostriedkov mechanizmu z Plánu obnovy a odolnosti na pedagogických asistentov v zariadeniach poradenstva a prevencie. Účelom financovania pedagogických asistentov bola podpora prepojenia systému poradenstva a prevencie s podporou vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami v školskom roku 2022/2023. Financie na tento účel boli čerpané z Komponentu 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania, Reformy 3: Reforma systému poradenstva a prevencie a zabezpečenie systematického zberu dát v oblasti podpory duševného zdravia detí, žiakov a študentov. V období od 1.2.2023 do 31.8.2023 boli v centre zamestnaní štyria pedagogickí asistenti, ktorí vykonávali činnosť v Základnej škole v Šumiaci a v Základnej škole s materskou školou v Závadke nad Hronom. Na tento účel centrum získalo prostredníctvom zriaďovateľa finančné prostriedky vo výške 32 256,- Eur.

Pedagogickí asistenti zamestnaní v centre prispievali k dostupnosti, rozvoju a zvyšovaniu kvality inkluzívneho vzdelávania, užšiemu prepojeniu so školami, participovali na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu s možnosťou pomoci pedagógom priamo počas výchovno – vzdelávacieho procesu v úzkej spolupráci s odbornými zamestnancami centra.

(6) Údaje o výsledkoch inšpekčnej činnosti vykonanej Štátnou školskou inšpekciou (§2 ods. 1 písm. i)

V školskom roku 2022/2023 v Centre poradenstva a prevencie v Brezne inšpekcia nebola realizovaná.

(7) Údaje o priestorových a materiáľno – technických podmienkach centra (§2 ods. 1 písm. j)

Centrum poradenstva a prevencie v Brezne sídlilo od svojho vzniku v roku 1997 v prenajatých priestoroch v samostatnom pavilóne materskej školy v centre mesta. Prenajíateľom bola Základná škola s materskou školou, Pionierska 2, Brezno. Priestory centra pozostávali z kancelárskych priestorov a zasadačky, v ktorej boli realizované porady, prednášky, workshopy a skupinová činnosť s klientmi. Vďaka výbornej spolupráci s primátorom mesta Brezno bolo centru umožnené poskytovať v týchto priestoroch svoje služby aj počas rekonštrukcie budovy materskej školy, ktorá prebiehala od roku 2022. Nakoľko však bolo potrebné rozšírenie kapacity materskej školy a v rámci obnovy budovy aj vykonanie kompletnej rekonštrukcie priestorov, v ktorých sídlilo centrum, v januári 2023 bola centru zo strany prenajíateľa doručená výpoveď z prenájmu priestorov.

Centrum bolo presťahované do nových priestorov v polyfunkčnom objekte na Nábřeží Dukelských hrdinov č. 850/4 v Brezne.

Polyfunkčný objekt sa nachádza vedľa Gymnázia Jána Chalupku v Brezne, v blízkosti centra mesta a vlakovej stanice, čím je zabezpečená dostupnosť pre klientov centra s možnosťou parkovania pri budove. Zároveň sa nachádza v príjemnom a tichom prostredí so zeleňou pri rieke, čím dáva nové možnosti pre rozvoj centra k realizácii preventívnych aktivít a skupinovej činnosti so žiakmi a študentmi aj v exteriéri. Okolie centra je možné využiť k realizácii relaxačných aktivít pre našich klientov, ako aj rodičov a v neposlednom rade pedagógov, ktorí sú v súčasnej dobe veľmi preťažení a mnohí trpia syndrómom vyhorenia.

Obr. č. 2: Polyfunkčný objekt – exteriér centra

Priestory pozostávajú z kancelárskych priestorov, čakárne, samostatného sociálneho zariadenia pre zamestnancov a pre klientov. Materiálno – technické podmienky pracoviska sú postačujúce. Zamestnanci majú k dispozícii výpočtovú techniku s pripojením na internet a pomôcky potrebné k výkonu svojej práce.

Obr. č. 3: Interiér centra

Vybavenie centra psychologickými testami je vyhovujúce, nedostatočné je však testové vybavenie na diagnostiku detí z marginalizovaných rómskych komún, ktoré sú zatiaľ v štádiu prípravy. Centrum realizovalo experimentálne overovanie Testu porozumenia reči pre Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave a je predpoklad, že potrebné testy budú v dohľadnej dobe k dispozícii.

Centrum disponuje množstvom metodických a informačných materiálov, ktoré sú obsahovo zamerané na činnosť centra, ako aj množstvom odbornej literatúry. Metodické materiály a informačné materiály sú priebežne doplňané a je zabezpečené predplatné odborných časopisov.

Rozpočet je po transformácii poradenských zariadení a navýšení normatívov postačujúci na zabezpečenie činnosti centra.

(8) Ciele, ktoré si centrum určilo v koncepčnom zámere rozvoja centra na školský rok 2022/2023 a vyhodnotenie ich plnenia

V súlade so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytuje Centrum poradenstva a prevencie, Nábřežie Dukelských hrdinov 850/4, 977 01 Brezno, činnosti podpornej úrovne tretieho stupňa a štvrtého stupňa deťom a žiakom najmä v oblasti ich

osobnostného, vzdelávacieho a kariérového rozvoja. V pôsobnosti centra je 32 materských škôl, 19 základných škôl, 4 špeciálne základné školy a 8 stredných škôl okresu Brezno.

K 15.9.2022 bolo v týchto školách spolu 8 179 žiakov, z toho:

- v materských školách: 1 580 žiakov,
- v základných školách: 4 363 žiakov,
- v špeciálnych základných školách: 450 žiakov,
- v stredných školách: 1 786 žiakov.

Graf č. 5: Prehľad o počte žiakov v školách okresu Brezno k 15.9.2022

Hlavným cieľom v školskom roku 2022/2023 bolo úspešne zvládnuť úlohy vyplývajúce z transformácie poradenského systému. Od 1.1.2023 sa Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie v Brezne transformovalo na Centrum poradenstva a prevencie v Brezne. Po transformácii sa odborný tím centra rozšíril o logopéda a dvoch špeciálnych pedagógov.

Cieľovou skupinou centra boli:

- ✓ deti a žiaci od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie,
- ✓ zákonní zástupcovia detí a žiakov,
- ✓ pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci,
- ✓ školské podporné tímy.

Podporné úrovne 3. a 4. stupňa boli zabezpečované a vykonávané tímom odborných zamestnancov centra: psychologovia, špeciálni pedagógovia, logopéd, sociálny pedagóg a kariérový poradca.

V rámci podpornej úrovne 3. stupňa:

- ✓ činnosť centra sa zameriavala na poskytovanie odbornej činnosti pre deti a žiakov, ktorí:

- zažívajú prekážky v prístupe k výchove a vzdelávaniu,
 - na naplnenie svojho vzdelávacieho potenciálu potrebujú podporu,
 - javia symptómy rizikového vývinu – kognitívneho, emocionálneho, sociálneho alebo kariérového,
 - majú špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby a zároveň vyžadujú starostlivosť a usmernenie ich zákonných zástupcov,
- ✓ odborní zamestnanci vykonávali:
- základnú, čiastkovú alebo komplexnú diagnostiku – za účelom poznania, výkladu a stanovenia odporúčaní ďalších postupov pre nastavenie optimalizácie vývinu detí a žiakov,
 - poradenstvo pre zákonných zástupcov, pedagogických zamestnancov a školské podporné tímy,
 - prevenciu, selektívne a indikované preventívne programy s vybranou skupinou detí a žiakov s určitým druhom ťažkostí,
 - intervenciu,
 - krízovú intervenciu – pomoc pre deti a žiakov v krízovej situácii, ohrození, pri nečakanej tragickej udalosti alebo traumatickom zážitku,
 - terapiu – terapeutickú činnosť podporného charakteru s cieľom korekcie ťažkostí detí a žiakov súvisiacich s výchovno – vzdelávacím procesom,
 - rehabilitáciu a reedukáciu,
 - metodickú činnosť zameranú na podporu odbornej činnosti na nižších stupňoch podporných úrovní – pedagogickým zamestnancom a školským podporným tímom (usmerňovanie pedagogických zamestnancov a školských podporných tímov v súlade s právnymi predpismi a dokumentmi, poskytovanie poradenstva pri implementácii záverov z odborných vyšetrení do procesu edukácie žiakov a vypracovávaní dokumentov, poskytovanie konzultácií pri riešení výchovno – vzdelávacích ťažkostí žiakov, poskytovanie konzultácií pri vykonávaní odbornej činnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, usmerňovanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v aktuálnych trendoch a inovatívnych metódach v rámci ich profesionálneho rastu, ako aj v napĺňaní inklúzie, participácia na nadrezortnej spolupráci),
 - supervíznu činnosť,
- ✓ odborní zamestnanci spolupracovali s pedagogickými zamestnancami na školách a so školským podporným tímom prostredníctvom metodického usmerňovania, supervízie a účasťou na odborných konzíliách,
- ✓ odborná činnosť v školách bola realizovaná v takom rozsahu, ktorý súvisí s výchovno-vzdelávacími potrebami detí a žiakov,
- ✓ bolo zabezpečované odborné poradenstvo pri práci s deťmi a žiakmi,
- ✓ centrum pomáhalo pri koordinácii pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a školských podporných tímov,
- ✓ odborní zamestnanci sa zúčastňovali na odborných konzíliách k riešeniu prípadov na škole a zastrešovali odbornú stránku konzílií,
- ✓ centrum vytváralo podmienky spolupráce medzi školskými zariadeniami a odborníkmi z iných rezortov – lekári, sociálni pracovníci, polícia.

V rámci podpornej úrovne 4. stupňa:

- ✓ boli zabezpečované špecializované odborné činnosti,
- ✓ poskytovali sme komplexnú multidisciplinárnu starostlivosť deťom a žiakom v nadväznosti na predchádzajúcu odbornú činnosť na podpornej úrovni 1., 2., 3. stupňa a dopĺňali ju,
- ✓ v prípadoch, kedy žiak vstúpil do multidisciplinárnej starostlivosti na podpornej úrovni 4. stupňa a pri riešení charakteru ťažkostí žiaka bolo potrebné nadviazať spoluprácu s predchádzajúcimi podpornými úrovňami nižšieho stupňa, zabezpečili sme, aby bola nadviazaná spolupráca so školou pri riešení ťažkostí konkrétneho žiaka,
- ✓ poskytovali sme odborné služby deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, ktorým bola poskytnutá odborná činnosť na podporných úrovniach nižšieho stupňa, avšak charakter ich ťažkostí vyžadoval komplexnú multidisciplinárnu starostlivosť alebo špecializovanú odbornú činnosť; týmto deťom sme poskytovali ďalšiu odbornú činnosť a v rámci edukačného procesu sme sa zameriavali na úpravu spôsobu, formy, rozsahu vzdelávania, úpravu školského prostredia, odporúčanie adekvátneho prístupu zo strany pedagogických zamestnancov a odporúčanie konkrétnej odbornej činnosti zo strany odborných zamestnancov,
- ✓ vykonávali sme špecializované odborné činnosti, poradenstvo, prevenciu, diagnostiku, terapiu, rehabilitáciu a reedukáciu priamo v škole na základe komplexnej, diferencijálnej a špecializovanej diagnostiky,
- ✓ poskytovali sme poradenstvo zákonným zástupcom detí a žiakov,
- ✓ vykonávali sme metodickú a supervíznu činnosť vo vzťahu k pedagogickým zamestnancom, odborným zamestnancom, školským podporným tímom, zákonným zástupcom a zástupcom zariadenia.

V nadväznosti na transformáciu poradenského systému zorganizoval Regionálny úrad školskej správy Banská Bystrica v spolupráci Centrom poradenstva a prevencie v Banskej Bystrici dňa 15.6.2023 pracovné stretnutie odborných zamestnancov centier banskobystrického kraja zamerané na problematiku diagnostiky a poradenstva pre deti so zdravotným znevýhodnením, špecificky zamerané na deti s mentálnym postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou a pervazívnymi vývinovými poruchami. Toto stretnutie bolo veľmi podnetné. V úvode pracovného stretnutia riaditeľ CPP Banská Bystrica PhDr. Mgr. Tichý informoval o legislatívnych zmenách súvisiacich s novelou školského zákona. Mgr. Kalina poskytol dôležité informácie a internetové zdroje, z ktorých môžeme pri našej práci vychádzať. Účastníci stretnutia sa zhodli, že je obmedzená ponuka diagnostických batérií. Testy, ktoré máme k dispozícii v našej práci, sú preložené, ale neštandardizujú sa, chýbajú normy pre našu populáciu. Upozornil tiež na dôležité skutočnosti, na ktoré je potrebné dbať pri diagnostike a písaní diagnostických správ z vyšetrenia. Mgr. Eisnerová doplnila poznatky zo špeciálno – pedagogického hľadiska obohatené o informácie zo svojej praxe s deťmi s narušenou komunikačnou schopnosťou a s poruchami autistického spektra. Účastníci sa vzájomne podelili o svoje skúsenosti z praxe a mali možnosť poradiť sa s lektormi, ktorí fundovane odpovedali na všetky otázky a ponúkli tiež možnosť obrátiť sa na nich v prípade potreby.

V rámci transformácie bol v centre zamestnaný logopéd, ktorý vykonával logopedickú diagnostiku detí a žiakov, logopedické poradenstvo, prevenciu, terapiu a poskytoval odbornú

pomoc deťom a žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou v rámci logopedickej intervencie a logopedického poradenstva. Poskytoval odbornú pomoc a konzultácie rodičom detí, metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom. Podporoval tiež spoluprácu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi. Priamo v materských školách vykonával depistáž, ako aj v prvých ročníkoch základných škôl a v špeciálnych základných školách. Rozšírenie odborného tímu centra o logopéda bolo veľkým prínosom.

V nadväznosti na transformáciu boli v centre zamestnaní dvaja noví špeciálni pedagógovia. Odborní zamestnanci navštívili materské školy a základné školy v našom regióne. Cieľom bolo oboznámenie sa so školami v pôsobnosti nášho centra a dohodnutie spolupráce a intervencií zo strany špeciálneho pedagóga s každou školou na základe jej individuálnych potrieb a požiadaviek.

Podstatnú časť činností podpornej úrovne tretieho stupňa a štvrtého stupňa vykonávali odborní zamestnanci centra priamo v školách okresu Brezno. Vykonávanie činností priamo v školách je z hľadiska praxe veľmi dôležité, potrebné a efektívne a v prípade krízovej intervencie aj nevyhnutné. Nezanedbateľným je aj fakt, že zhoršujúca sa ekonomická situácia rodín nedovoľuje zákonným zástupcom cestovať za poskytnutím služieb do Brezna, čo by v prípade absentovania odbornej pomoci mohlo mať negatívny vplyv na osobnostný vývin týchto detí, ako aj na ich vzdelávací a kariérový rozvoj.

V nadväznosti na transformáciu centra bolo cieľom zamerať sa vo zvýšenej miere na reedukáciu. Reedukácia porúch učenia realizovaná špeciálnym pedagógom centra priamo v škole zahŕňala rôzne metódy rozvíjajúce nevyvinuté kognitívne funkcie, upravujúce alebo naprávajúce oslabené a narušené funkcie nevyhnutné na akademické vzdelávanie, ktoré boli u detí identifikované v diagnostickom procese. Špeciálny pedagóg sa zameriaval na kompenzáciu problémov súvisiacich s osvojovaním čítania, písania a počítania reagujúc na preberané učivo a vychádzajúc z diagnostiky žiakov a zistených konkrétnych nedostatkov, pričom nadväzoval na dosiahnutú úroveň. Cieľom bolo uskutočňovať aktivity v „zóne najbližšieho vývinu“ - práca s aktivitami, ktoré dieťa nedokáže urobiť samo, ale s pomocou dospelého človeka. Špeciálny pedagóg sa zameriaval na pozitívne vplyvanie na osobnosť žiakov, na ich psychiku a sebavnímanie v kontexte s poruchou učenia a iných nedostatkov, ktoré žiaci vnímajú a spracovávajú v každodennom živote. Konkrétna náplň reedukačných stretnutí bola individuálna. Pozostávala z rozvíjania jazykovo - kognitívnych funkcií, percepčno - kognitívnych funkcií a aktivít zameraných priamo na reedukáciu dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkúlie či dyspraxie – podľa aktuálnej potreby jednotlivých žiakov.

Špeciálni pedagógovia vykonávali špeciálno-pedagogickú diagnostiku, individuálne a skupinové poradenstvo žiakom so ŠVVP, s mentálnym postihnutím, činnosti spojené s korekciou porúch správania a porúch aktivity a pozornosti. Poskytovali špeciálno-pedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom žiakov a pedagogickým zamestnancom škôl v procese výchovy a vzdelávania žiakov. Poskytovali odbornú špeciálno-pedagogickú starostlivosť žiakom s ťažkosťami v učení a v správaní, taktiež zdravotne a sociálne znevýhodneným žiakom. Participovali na vytváraní, aktualizácii a inovácii IVVP pre žiakov so ŠVVP, realizovali individuálnu a skupinovú špeciálno-pedagogickú screeningovú diagnostiku u žiakov s ťažkosťami v učení a v správaní sa. Spolupodieľali sa na

vytváraní akčných plánov pre inkluzívne vzdelávanie žiakov. V zmysle Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP usmerňovali pedagógov, aby využívali adekvátny spôsob skúšania vedomostí, aby si všímali všetky pozitíva žiaka a stavali na nich pri hodnotení. Spolupracovali s výchovnými poradcami a vyučujúcimi, poskytovali im metodickú pomoc a usmernenie pri vyučovaní integrovaných žiakov, riešili aktuálne výchovno-vzdelávacie problémy a realizovali aktivity zamerané na rozvoj komunikačných schopností, na rozvoj pro-sociálneho správania, zvládanie stresových situácií a konfliktov v kolektíve, na rozvoj matematických kompetencií, na rozvoj plynulého čítania a aktivity zamerané na rozvoj čítania s porozumením.

Vypracovali sme 301 odporúčaní na asistenta učiteľa. V tejto oblasti máme mnoho rokov výbornú spoluprácu s jednotlivými riaditeľmi škôl a robíme spoločne všetko pre to, aby boli tieto deti a ich rodičia spokojní. Naším cieľom bolo participovať na vytvorení optimálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie individuálne začlenených žiakov so zdravotným znevýhodnením. Jednalo sa najmä o žiakov s vývinovou poruchou učenia (dyslexia, dysgrafia, dyskalkúlia, dysortografia) a s poruchou aktivity a pozornosti. Pri výchove a vzdelávaní týchto žiakov je dôležité napomôcť k prekonávaniu bariér, ktoré žiak nedokáže prekonať bez pomoci asistenta učiteľa, prípadne aj činnosti resp. vyučovacie predmety (vzdelávacie oblasti), ku ktorým vyučujúci potrebuje pri vzdelávaní žiaka pomoc asistenta učiteľa.

Prehľad vypracovaných odporúčaní asistenta učiteľa v školskom roku 2022/2023		
Por.č.	Škola	Počet
1.	ZŠ s MŠ Pohorelá	43
2.	ZŠ Valaská	14
3.	SŠ Pohronská Polhora	20
4.	ZŠ Šumiac	6
5.	ZŠ Heľpa	18
6.	ZŠ s MŠ Nemecká	1
7.	ZŠ Polomka	19
8.	ZŠ s MŠ MPČĽ, Brezno	7
9.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno	14
10.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom	66
11.	ZŠ Podbrezová	18
12.	ZŠ Čierny Balog	9
13.	ZŠ Beňuš	5
14.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno	45
15.	ZŠ Telgárt	5
16.	ZŠ s MŠ Predajná	6
17.	ZŠ Tisovec	1
18.	ZŠ Jasenie	1
19.	ŠZŠI Valaská	3
Počet odporúčaní asistenta učiteľa spolu:		301

Tab. č. 1: Prehľad vypracovaných odporúčaní asistenta učiteľa v školskom roku 2022/2023

Jedným z hlavných cieľov bolo aj v školskom roku 2022/23 poskytovanie kvalitných poradenských služieb deťom v predškolskom veku, úzka spolupráca s materskými školami a realizácia vyšetrení školskej spôsobilosti takmer u všetkých detí predškolského veku v okrese, nakoľko zhodnotenie vhodnej formy zaškolenia je pre život každého dieťaťa dôležité a rozhodujúcou mierou ovplyvňuje jeho ďalší osobnostný a emocionálny vývin.

Vyšetrenia školskej spôsobilosti sme zrealizovali v materských školách okresu Brezno, ako aj individuálne v centre. Celkovo bolo v materských školách vyšetrených 522 detí v predškolskom veku.

<i>Vyšetrenia školskej pripravenosti v školskom roku 2022/2023</i>		
<i>Por.č.</i>	<i>Škola</i>	<i>Počet detí</i>
1.	MŠ Bacúch	6
2.	MŠ Beňuš	13
3.	MŠ Braväcovo	6
4.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ B. Němcovej	15
5.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - MŠ Hradby	47
6.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Dr. Clementisa	2
7.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno - MŠ Nálepková	3
8.	ZŠ s MŠ MPČL 35, Brezno – MŠ	53
9.	MŠ Dobroč, Čierny Balog	13
10.	MŠ Hlavná ul., Čierny Balog	30
11.	MŠ Krám, Čierny Balog	5
12.	ZŠ s MŠ Dolná Lehota – MŠ	8
13.	MŠ Heľpa	23
14.	MŠ Horná Lehota	3
15.	MŠ Hronec	14
16.	MŠ Jasenie	8
17.	MŠ Michalová	17
18.	MŠ Mýto pod Ďumbierom	3
19.	ZŠ s MŠ Nemecká	11
20.	MŠ Kolkáreň, Podbrezová	11
21.	MŠ Štiavnička, Podbrezová	2
22.	MŠ Lopej	2
23.	Spojená škola Pohronská Polhora - MŠ	21
24.	MŠ Polomka	47
25.	ZŠ s MŠ Pohorelá - MŠ	23
26.	ZŠ s MŠ Predajná - MŠ	8
27.	MŠ Šumiac	22
28.	MŠ Telgárt	22
29.	MŠ Valaská	37
30.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom - MŠ	19
31.	Súkromná MŠ EBG Brezno	7
32.	Súkromná MŠ Macka Macíka Banská Bystrica	20
33.	MŠ Staré Hory	1
<i>Počet detí vyšetrených v materských školách spolu:</i>		<i>522</i>

Tab. č. 2: Prehľad o počte vyšetrení školskej pripravenosti v školskom roku 2022/2023

Výsledky vyšetrení sme aj v tomto školskom roku individuálne konzultovali s rodičmi detí, s riaditeľkami MŠ a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, s učiteľkami materských škôl, s učiteľkami prvých ročníkov základných škôl a taktiež aj s niektorými riaditeľmi základných škôl. Konzultácie k výsledkom vyšetrenia sme poskytovali rodičom a pedagógom v centre, ako aj priamo v materských školách v jednotlivých obciach nášho okresu, čo bolo aj v tomto školskom roku hodnotené veľmi pozitívne. Realizovali sme taktiež telefonické konzultácie.

U detí, ktorým sme vydali súhlas s pokračovaním predprimárneho vzdelávania, sme znovu vykonali pred zaškolením rediagnostické vyšetrenie, aby sme aktualizovali stav ich školskej pripravenosti, porovnali výsledky, analyzovali posun vo vývine a doporučili čo najvhodnejšiu formu ich zaškolenia. Takýchto detí bolo 53.

V priebehu školského roka boli realizované pracovné stretnutia s jednotlivými riaditeľkami MŠ a zástupkyňami riaditeľa ZŠ pre MŠ, ktoré sú veľmi potrebné a vzájomne podnetné. V materských školách odborní zamestnanci realizovali prednášky pre rodičov detí predškolského veku a zúčastňovali sa na rodičovských združeníach.

Cieľom prednášok pre rodičov bolo oboznámiť ich pred vyšetrením detí s účelom vyšetrenia školskej pripravenosti, poslaním a činnosťou nášho centra. Takto dochádza k tomu, že poznáme vysoké percento rodičov detí nášho okresu, ktorí sa na nás kedykoľvek s dôverou obracajú, či už pri riešení vzniknutých problémov alebo len keď sa chcú v niečom uistiť, poradiť, opýtať. Takýmto spôsobom vzniká dlhodobá spolupráca založená na vzájomnej dôvere, ktorá trvá od predškolského veku dieťaťa až po ukončenie prípravy na povolanie, čo má dlhodobý preventívny efekt. Vďaka tomu sa predchádza vzniku závažnejších problémov a nežiadúcich javov, ktoré bývajú zväčša determinované práve neskorou intervenciou. Včasný podchytie a identifikácia príčiny problému dieťaťa a úzka spolupráca s rodinou a školou smeruje k napĺňaniu našej filozofie prevencie a poslaniu poradenstva ako takého.

V uplynulom školskom roku bolo našim cieľom participovať na vytváraní inkluzívneho prostredia v materských a v základných školách.

Venovali sme zvýšenú starostlivosť deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a úzko sme v tejto oblasti spolupracovali so školami, územnou samosprávou a zainteresovanými inštitúciami.

Zo sociálne znevýhodneného prostredia sme mali 363 klientov. Psychologické a špeciálnopedagogické vyšetrenia týchto žiakov sme realizovali v mieste ich bydliska, prevažne v základných školách, príp. komunitných centrách jednotlivých obcí, pretože rodičia detí nemajú finančné prostriedky na cestovné, na vyšetrenie do Brezna by neprišli.

V tomto školskom roku sme vypracovali 344 vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia, čo je v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom nárast o 11,7%. Aj v tejto oblasti máme dlhodobu výbornú spoluprácu s riaditeľmi jednotlivých škôl.

Prehľad vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia v školskom roku 2022/2023		
Por.č.	Škola	Počet detí
1.	ZŠ Polomka	1
2.	ZŠ Valaská	8
3.	ZŠ Šumiac	16
4.	ZŠ Heľpa	11
5.	ZŠ Telgárt	96
6.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom - ZŠ	29
7.	ZŠ Podbrezová	19
8.	ZŠ Jánošovka, Čierny Balog	17
9.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno - ZŠ	23
10.	SŠ Pohronská Polhora	5
11.	ZŠ Beňuš	3
12.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno – MŠ Hradby	1
13.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno – MŠ B. Němcovej	3
14.	ZŠ s MŠ MPČL, Brezno - MŠ	16
15.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom - MŠ	7
16.	MŠ Polomka	26
17.	MŠ Šumiac	29
18.	MŠ Telgárt	19
19.	MŠ Valkovňa	14
20.	MŠ Beňuš	1
Počet vyjadrení o žiakoch zo SZP spolu:		344

Tab. č. 3: Prehľad o počte vyjadrení o žiakoch zo sociálne znevýhodneného prostredia v školskom roku 2022/2023

Naším cieľom bolo poskytovať odbornú a metodickú pomoc pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami. V spolupráci s riaditeľmi základných škôl sme participovali na vytváraní optimálnych podmienok pre výchovu a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, pretože počet týchto žiakov stále narastá.

Ďalším z cieľov bolo podporovať duálne vzdelávanie a adaptáciu študentov na strednú školu.

Vzhľadom k tomu, že adaptácia a efektívna komunikácia v školskom prostredí sú dôležitými determinantmi zvládnutia štúdia, realizovali sme pre študentov prvých ročníkov stredných škôl okresu Brezno na začiatku školského roka úvodné prednášky.

Kládli sme dôraz na podporu duálneho vzdelávania – úzkou spolupracou so strednými školami, ktoré v našom regióne úspešne aplikujú tento typ vzdelávania: Súkromné gymnázium Železiarne Podbrezová, Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová a.s. a Stredná odborná škola techniky a služieb v Brezne.

V školskom roku 2022/2023 bolo našim cieľom realizovať v materských školách a v základných školách v okrese Brezno preventívny program „Kozmo a jeho dobrodružstvá“, kde sme sa s deťmi zážitkovou formou rozprávali o témach násilia a šikany. Deti sa počas programu učili všímať si, vnímať, rozpoznávať a pomenovať svoje emócie, ale aj emócie ľudí vo svojom okolí.

Obr. č. 4: Realizácia preventívneho programu „Kozmo a jeho dobrodružstvá“

Deti vďaka postavičke Kozma rozlišovali vhodné a nevhodné správanie, osvojovali a upevňovali si základné frázy slušnosti. V jednotlivých moduloch sme sa venovali témam vyčleňovania spolužiaka z kolektívu kvôli vzhľadu, farbe pleti, hendikepu a kvôli tomu, odkiaľ pochádza.

Obr. č. 5: Realizácia preventívneho programu „Kozmo a jeho dobrodružstvá“

S triedami, v ktorých sme realizovali tento preventívny program, sme boli v kontakte počas celého školského roka vo forme doplnkových aktivít podľa predpísaného preventívneho programu, ale aj pomocou Kozmo - pošty. V každej skupine sme realizovali 10 až 12 stretnutí. Podarilo sa nám dosiahnuť náš zámer, aby preventívny program časovo predchádzal diagnostike školskej zrelosti, kedy sme deti predškolského veku už poznali a oni poznali nás. Tento zámer sa stretol s výbornou spätnou väzbou zo strany učiteliek MŠ, aj zo strany rodičov a detí. Pred začatím preventívneho programu boli uskutočnené konzultácie s riaditeľkami, príp. zástupkyňami pre MŠ a triednymi učiteľkami. Išlo o oboznámenie s programom, organizačné podmienky a dohodnutie časového harmonogramu na stretnutia. Po každom zrealizovanom stretnutí s deťmi nasledovala krátka konzultácia s triednou učiteľkou o téme stretnutia a o tom, ako má pracovať s deťmi do ďalšieho stretnutia. Zároveň sme si vymenili skúsenosti, ako sa nám darilo realizovať úlohy a aká bola spätná väzba.

Uzavreli sme zmluvu o spolupráci s EDI Slovensko, o.z., čím sme získali licenciu na používanie Programu prevencie porúch príjmu potravy „Chut' žiť“ pre II. stupeň základných škôl a pre stredné školy. Jedná sa o problematiku, ktorá je závažná, pretože poruchy príjmu potravy sa vyskytujú čoraz častejšie. Cieľom tohto prevenčného programu je predísť vzniku porúch príjmu potravy u mladistvých. Metodologicky je postavený na komplexnom, holistickom uchopení problematiky tohto ochorenia. Program je určený žiakom a žiačkam 6. až 9. triedy 2. stupňa základných škôl a študentom stredných škôl. Skladá sa zo 7 častí: 5 z nich sú tematicky zamerané moduly práce so žiakmi a žiačkami a zvyšné 2 slúžia na otvorenie a uzatvorenie programu a jeho evaluáciu:

- Úvodná hodina (otvorenie témy, vyplnenie dotazníkov),
- Modul 1: Destigmatizácia porúch príjmu potravy,
- Modul 2: Ako pomôcť človeku s poruchami príjmu potravy,
- Modul 3: Zdravá výživa a riziká diét,
- Modul 4: Ideál krásy a sociálne siete,
- Modul 5: Body shaming a na telo zameraná šikana,
- Záverečná hodina: reflexia a evaluácia (vyplnenie záverečných dotazníkov).

Obr. č. 6: Program prevencie porúch príjmu potravy „Chut' žiť“

Dlhodobo je našim cieľom dosiahnuť, aby bola prevencia synergickým efektom kvalitnej poradenskej práce. Kládli sme dôraz na nešpecifickú primárnu prevenciu, ktorá zahŕňa všetky aktivity podporujúce zdravý životný štýl bez priamej súvislosti s užívaním návykových látok. Išlo o aktivity blízke konkrétnej vekovej skupine, činnosti, ktoré všeobecne pomáhajú znižovať riziko vzniku a rozvoja sociálno – patologických javov a zameriavajú sa na protektívne faktory vzniku závislosti (záujmové krúžky, športové aktivity a pod.). Špecifická primárna prevencia bola zameraná na konkrétnu formu sociálno – patologických javov, snahou je nájsť spôsob, ako predísť užívaniu drog alebo iným nežiadúcim prejavom. K základným zásadám efektívnej prevencie patria preventívne programy, ktoré sú primerané veku. Čím nižší je vek dieťaťa, tým je prevencia menej špecifická a orientuje sa na všeobecnú ochranu zdravia.

Realizovali sme preventívne programy, ktoré sa zameriavajú na celé triedy s využitím ich skupinového potenciálu. Cieľom bolo, aby deti získavali dôležité sociálne zručnosti, rozvíjali svoje komunikačné a asertívne zručnosti, zvyšovali sebavedomie, zvládali úzkosť a stres a dokázali riešiť konflikty. V základných školách sme realizovali prednášky zamerané na zlepšovanie vzťahov v jednotlivých triedach. Na prvom stupni sme realizovali prednášky: Priateľstvo a vzťahy v triede, na druhom stupni sme realizovali prednášky: Empatia a vzťahy v triede, Vzťahy v triede a predchádzanie konfliktom. Realizovali sme besedy zamerané na prevenciu užívania alkoholu a jeho škodlivosť na organizmus. Medzi žiakmi boli aj v tomto školskom roku veľmi populárne besedy s využitím okuliarov simulujúcich videnie u človeka v stave pri 1,3 promile alkoholu v krvi. Okuliare vyvolávajú dvojité videnie, spomalený reakčný čas, obraz je rozmazaný, skresľujú vzdialenosť. Žiaci po ich vyskúšaní hovorili o svojich pocitoch (zmätok, zmena vnímania hĺbky a vzdialenosti a pod.), rozprávali sme sa o tom, aký vplyv má alkohol na zmysly človeka a aké dôsledky môže mať fakt, keď človek nevníma adekvátne realitu. Bol realizovaný preventívny program Cesta k emocionálnej zrelosti pre žiakov 6. a 7. ročníkov, ktorý u žiakov pôsobí na zvýšenie ich psychickej odolnosti, zlepšuje vzťahy medzi spolužiakmi v triede a v neposlednom rade uľahčuje komunikáciu medzi žiakmi a učiteľmi. Boli tiež realizované preventívne programy Nenič svoje múdre telo a Program rozvoja osobnosti žiaka so zameraním na drogovú prevenciu. Pre žiakov ôsmych a deviatych ročníkov sme realizovali prednášky na tému: Obchodovanie s ľuďmi. Boli im poskytnuté informácie a materiály o rizikách obchodovania s ľuďmi, o preventívnych opatreniach, o bezpečnom cestovaní do zahraničia a pod. Realizovali sme prednášky a besedy v oblasti prevencie sociálno-patologických javov a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu (najmä odborné intervencie pre rizikové deti) a prednášky pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a tak predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu. Záujem bol aj o prednášky zamerané na nelátkové závislosti, poruchy príjmu potravy, predchádzanie šikanovaniu a ďalším sociálno – patologickým javom. Bol tiež záujem o realizovanie sociálno – psychologickéj aktivity so žiakmi na tému Prevencia antisociálneho správania, riešenie šikanovania medzi žiakmi. Realizovali sme taktiež prednášky zamerané na kyberšikanovanie, nakoľko je častým sociálno – patologickým javom vyskytujúcim sa v školskom prostredí a v tomto školskom roku sme zaznamenali niekoľko závažných prípadov kyberšikanovania.

Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch bolo našim cieľom riešiť najzávažnejšie výchovné a edukačné problémy detí prostredníctvom konziliárnych stretnutí, na ktoré sme

prizývali okrem odborných zamestnancov nášho centra aj rodičov, pedagógov, riaditeľov škôl, zamestnancov Odboru sociálnych vecí ÚPSVaR v Brezne a ďalších odborníkov podľa potreby. Podrobne boli analyzované výsledky psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia a spoločne boli dohodnuté ďalšie kroky a postupy ako deťom pomôcť.

Cieľ v oblasti profesijného rozvoja odborných zamestnancov a vzdelávania bol v školskom roku 2022/2023 naplnený úspešným absolvovaním a účasťou jednotlivých zamestnancov na vzdelávaní:

- Akreditované vzdelávanie „Supervízia v pomáhajúcich profesiách“ v Akadémii humanitných a medzikulturálnych štúdií Edith Steinovej, n.o., v Bratislave. Vzdelávanie bolo obsahovo zamerané na teoretické základy supervízie, sebareflexiu a reflexiu supervízora, podmienky supervízie, formy a metódy v supervízii, komunikáciu v supervízii, etické princípy v práci supervízora, proces rozhovoru so supervidovaným, supervíziu tímu a organizácie, štýly supervízie a vizualizáciu v supervízii. Akreditovaný supervízor má kompetenciu poskytovať supervíziu pedagógom, odborným zamestnancom škôl, školským podporným tímom a riaditeľom škôl.
- Inovačné vzdelávanie „Koordínacia v metodickom usmerňovaní“ organizované Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave. Vzdelávanie bolo rozdelené do šiestich pracovných blokov: Orientácia a práca v online priestore, Metodická činnosť a aplikácia metodickej činnosti v systéme poradenstva a prevencie, Rozvoj inkluzívnej kultúry v systéme poradenstva a prevencie, Koordinácia metodickej činnosti, Rozvoj špecifických zručností, Stáž v Detskom centre pre vzdelávanie a výskum.
- Základný program funkčného vzdelávania v zmysle § 47 zákona č. 138/2019 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku, Centrum celoživotného vzdelávania. Získanie profesijných kompetencií na výkon činnosti vedúceho odborného zamestnanca, vypracovanie a obhajoba manažérskeho portfólia.
- Rozširujúci program funkčného vzdelávania: „Manažérska komunikácia a etika v školskom prostredí“ – na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku, Centrum celoživotného vzdelávania.
- Inovačné vzdelávanie: "Právo v škole a školskom zariadení" organizované Uniškolou v Banskej Bystrici, lektorka: JUDr. Iveta Paračková, ktorá pôsobí na Regionálnom úrade školskej správy v Banskej Bystrici. Program bol zameraný na aktuálne právne predpisy, kritické riešenie právnych problémov a ovládanie práv a povinností pedagogických a odborných zamestnancov.
- Inovačné vzdelávanie: "Komunikácia v škole a školskom zariadení" organizované Uniškolou v Banskej Bystrici, lektori: PhDr. et. Mgr. Ľubomír Tichý a Mgr. Zuzana Benková. Program bol zameraný na zvládanie záťažových a konfliktných situácií, ktoré vychádzajú z konkrétnych prípadových štúdií, obsahovo zameraný na rozvoj

a prehlbenie požadovaných znalostí a zručností pedagogických a odborných zamestnancov, záverečná práca na tému "Kyberšikanovanie".

- Vzdelávanie pre administrátorov testu Woodcock – Johnson International Editions II. organizované Súkromným centrom poradenstva a prevencie Vysoké Tatry.
- Infoseminár pre zariadenia poradenstva a prevencie v Banskobystrickom kraji na tému: „Katalóg podporných opatrení“, organizovaný Národným inštitútom vzdelávania a mládeže - krajským pracoviskom v Banskej Bystrici.
- Vzdelávanie: „Ako porozumieť detskému správaniu“, organizované Občianskym združením Nervuška – ARTE v Bratislave.
- Workshop: „Ako komunikovať s agresívnym a ochranárskym rodičom“, organizované Agentúrou MTerapio s.r.o. v Trenčíne.
- Vzdelávanie: „Ako komunikovať s nehovoriacim dieťaťom?“, organizované pedagogickým vydavateľstvom INFRA Slovakia, s.r.o.
- Workshop: „Kazuistický seminár so zameraním na detskú kresbu“, organizovaný Občianskym združením Nervuška – ARTE v Bratislave.
- Odborný seminár: „Aktuálne otázky školskej psychológie XVI.“ na tému "Inšpekcia v škole, v školskom zariadení, kde pracuje školský psychológ", organizovaný Asociáciou školskej psychológie.
- Vzdelávanie: "Vedenie rozhovoru v práci pomáhajúcich profesionálov (sociálnych pedagógov)" organizované Asociáciou sociálnych pedagógov, o.z., Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, lektorka: Mgr. Eva Mrenicová - špeciálny pedagóg a riaditeľka Centra pre včasnú intervenciu v Banskej Bystrici.
- Vzdelávanie: "Špecifiká rómskeho jazyka v kontexte diagnostiky detí z marginalizovaných rómskych komunít" organizované Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, lektor: PhDr. Roman Eštočák. Cieľom vzdelávania bolo spoznať špecifiká rómskeho jazyka a porozumieť sociálnemu kontextu rómskej komunikácie s využitím pri diagnostike detí z MRK.
- Vzdelávanie: „Metódy a nástroje pedagogickej diagnostiky“, organizované Občianskym združením EDUSTEPS.
- Odborné vzdelávanie zamerané na problematiku sexuálne zneužívaných detí: „Modriny na duši“, organizované Centrom sociálnych služieb KA a Banskobystrickým samosprávnym krajom.
- Odborné vzdelávanie: „Skrínigové metódy pri identifikácii domáceho násillia páchaného na deťoch“, organizované Centrom sociálnych služieb KA a Banskobystrickým samosprávnym krajom v rámci projektu „Staviame mosty pomoci“.
- Vzdelávanie: „ZIPPYHO KAMARÁTI“ - program zameraný na rozvoj sociálnych zručností a podporu emocionálneho zdravia detí vo veku od 5 do 7 rokov, organizované Občianskym združením Zippy v Bratislave.

- Vzdelávanie: „KAMARÁTI JABLČKA“ organizované Občianskym združením Zippy v Bratislave - je pokračovaním programu Zippyho kamaráti. Tento program je určený pre deti vo veku 8 - 10 rokov, je zameraný na zlepšenie klímy v triede a napomáha k redukovaniu šikanovania.
- Odborný seminár: „Nový prístup k rozvoju manažérskych a komunikačných zručností – osobnostné portrétovanie“, organizovaný PROEKO s.r.o.
- Workshop: „Rozvoj komunikačných zručností, verbálna a neverbálna komunikácia, kazuistiky a zlepšovanie procesov“.
- Seminár: „Správa registratúry – aktuálne zmeny a úpravy“, organizovaný Asociáciou správcov registratúry.
- Školenie: „BOZP v školách a školských zariadeniach“, lektor: Ing. Radovan Lehocký.
- Školenie Rady ZO OZ PŠaV na Slovensku v okrese Brezno k novej legislatíve a kolektívnemu vyjednávaniu, lektori: RNDr. Ingrid Gamčíková – predsedkyňa Združenia ZŠ OZ PŠaV na Slovensku a Mgr. Martin Mikuš – špecialista pre právne služby Odborového zväzu PŠaV na Slovensku.
- Seminár: „Odmeňovanie zamestnancov škôl a školských zariadení – aktuálna legislatíva a prax od 1.9.2022“, organizovaný Inštitútom celoživotného vzdelávania Košice, n.o., lektorka: Ing. Jarmila Belešová.
- Odborný seminár: „Odmeňovanie zamestnancov vykonávajúcich práce vo verejnom záujme po novele od 1.1.2023 - aplikačná prax“, organizovaný PROEKO s.r.o., lektorka: Ing. Jarmila Belešová.
- Odborný seminár: „Základná finančná kontrola bez pokút a kontrolných nedostatkov“, organizovaný PROEKO s.r.o., lektor: JUDr. Jozef Sýkora, MBA.
- Odborný seminár: „Povinná elektronická platforma vo verejnom obstarávaní od 1.2.2023. Zákazky s nízkou hodnotou cez novú platformu IS EVO“, organizovaný PROEKO s.r.o., lektor: Ing. Martin Hoffmann.
- Odborný seminár: „Interné smernice vo verejnej správe – ktoré sú povinné a na čo si dať pozor?“, organizovaný PROEKO s.r.o., lektor: JUDr. Jozef Sýkora, MBA.

Naším cieľom bolo flexibilne reagovať na aktuálne zmeny, ktoré prebiehajú v spoločnosti a v školskom prostredí, v záujme optimalizácie vývinu detí, žiakov a študentov a ich uplatniteľnosti na trhu práce a v živote.

V školskom roku 2022/2023 vychádzali ciele Centra poradenstva a prevencie v Brezne z aktuálnych legislatívnych zmien, z koncepčného zámeru rozvoja centra, zo Sprievodcu školským rokom pre školy a školské zariadenia na školský rok 2022/2023. Stanovené ciele a úlohy boli splnené.

(9) Oblasť, v ktorých centrum dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých sú nedostatky a treba úroveň činnosti zlepšiť vrátane návrhov opatrení (§2 ods. 1 písm. k)

Z analýzy Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR vyplýva, že podľa odhadov za posledných 15 rokov Slovensko opustilo až 300 000 Slovákov, najčastejšie mladí ľudia s vysokoškolským vzdelaním vo veku do 30 rokov. Tento trend sa výrazne prejavuje aj v našom regióne a je jedným z determinantov nedostatku kvalifikovaných odborníkov. Je tiež signifikantný pri vzniku atypických situácií v rodinách, kedy rodičia odchádzajú do zahraničia a deti sú už od útleho veku vychovávané starými rodičmi, príp. inými členmi rodiny, čo so sebou prináša mnohé úskalnia a determinuje rôzne problémy u týchto detí.

Silné stránky:

- tímová spolupráca,
- odbornosť zamestnancov,
- výkonnosť zamestnancov,
- vzdelávanie zamestnancov,
- systematické služby poskytované v oblasti kariérového poradenstva,
- individuálne vedenie klientov - GUIDANCE,
- spolupráca s riaditeľmi, výchovnými poradcami a koordinátormi prevencie,
- prednášková činnosť pre rodičov a pedagógov,
- krátke čakacie doby napriek stúpajúcemu počtu klientov,
- systematické služby poskytované v oblasti školskej pripravenosti detí - cca. 95% detí predškolského veku vyšetrených na školskú pripravenosť,
- monitoring detí zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia v predškolskom veku a spolupráca s ich rodičmi,
- komunikácia s klientmi z marginalizovaných rómskych komún,
- poskytovanie služieb priamo v školách podľa požiadaviek škôl a klientov,
- individuálna starostlivosť poskytovaná deťom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami, konzultácie ich rodičom,
- stúpajúci záujem rodičov o služby poskytované centrom, narastajúci počet požiadaviek o vyšetrenie zo strany rodičov,
- komplexný interdisciplinárny prístup ku klientom,
- prevencia ako synergický efekt kvalitnej poradenskej práce – problém, ktorý sa zachytí a vyrieši včas, neprerastie do závažných problémov vyúsťujúcich užívaním drog, sebaopoškodzovaním, kriminalitou a pod.,
- spolupráca so zainteresovanými inštitúciami a odborníkmi – pedopsychiater, neurológ, ambulancia liečebnej pedagogiky, polícia, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a ďalší,
- flexibilita, kreativita a motivácia zamestnancov,

- schopnosť rýchleho preladovania sa zamestnancov,
- schopnosť zamestnancov zvládať záťažové situácie,
- prístup k informačno – komunikačným technológiám.

Slabé stránky:

- nedostatočná pripravenosť na diagnostikovanie detí cudzincov a migrantov – je potrebné zabezpečenie testov,
- nedostatočné testové vybavenie na diagnostiku detí z marginalizovaných rómskych komunít – je potrebné zabezpečenie optimálnych testov, centrum sa podieľalo na experimentálnom overovaní Testu porozumenia reči pre Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie v Bratislave, ktorý bude po schválení zabezpečený pre potreby centra,
- absencia spolupráce a výmeny skúseností s inštitúciami pôsobiacimi v oblasti poradenstva v zahraničí – vhodné by bolo zabezpečiť nadviazanie spolupráce so zahraničnými partnermi v oblasti poradenstva pre deti a mládež,
- nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov v porovnaní so súkromným sektorom alebo rovnakou profesiou a prácou v rámci jednotlivých štátov Európskej únie.

Príležitosti:

- transformácia poradenských zariadení a na to nadväzujúce možnosti rozvoja tímu centra a rozšírenia poskytovaných služieb,
- navýšenie noratívov v súvislosti s transformáciou poradenských zariadení a z toho vyplývajúca možnosť rozvoja centra,
- možnosť zapojenia sa do projektov financovaných zo zdrojov EÚ,
- využitie finančných prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR na zabezpečenie pedagogických asistentov v školách – dostupnosť, rozvoj a zvyšovanie kvality inkluzívneho vzdelávania, užšie prepojenie so školami, participácia na uskutočňovaní školského vzdelávacieho programu s možnosťou pomoci pedagógom zo strany pedagogických asistentov centra priamo počas výchovno – vzdelávacieho procesu,
- stúpajúci dopyt po odborných službách centra,
- stúpajúci záujem o odborné služby zo strany rodičov,
- ponuka rôznych vzdelávacích podujatí zameraných na rozvoj kompetencií zamestnancov a následná možnosť rozvoja celého tímu.

Ohrozenia:

- vojna na Ukrajine a z toho vyplývajúce ohrozenia,
- príliv migrantov, problémy súvisiace s prisťahovaním detí z rodín cudzích štátnych príslušníkov (jazyková bariéra, kultúrna odlišnosť, nedostatočné diagnostické metódy, nedostatočná pripravenosť niektorých škôl na túto situáciu),

- emigrácia mladých ľudí s vysokoškolským vzdelaním a z toho vyplývajúci nedostatok kvalifikovaných odborníkov,
- narastajúci počet detí z marginalizovaných rómskych komunit,
- vysoká miera nezamestnanosti v okrese,
- zhoršujúca sa finančná situácia rodín,
- ohrozenie rodín chudobou,
- nárast látkových a nelátkových závislostí,
- nárast užívania drog u detí i dospelých,
- ohrozenie psychického a fyzického zdravia detí rodičov užívajúcich drogy,
- zvýšená agresivita zo strany rodičov, ale aj niektorých pedagógov v dôsledku preťaženia alebo nepriaznivých životných podmienok,
- zvyšujúci sa stres a jeho nezvládanie,
- vznik nových sociálno – patologických fenoménov,
- narastajúci počet ľudí so psychickými problémami a ochoreniami,
- hrozba nakazenia infekčnými chorobami a parazitmi počas výkonu odbornej činnosti na pracovisku a v teréne (napr. hepatitída, tuberkulóza, vši, blchy, rôzne prenosné kožné ochorenia ako napr. svrab a pod.),
- poškodenie dobrého mena pracoviska a zamestnancov zo strany niekoľkých pedagógov, ktorí odmietli akceptovať zistenia a doporučenia odborných zamestnancov centra,
- nedodržiavanie princípov výchovy a vzdelávania a Etického kódexu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov zo strany niektorých pedagógov,
- narastajúca šikana v školách a tendencia niektorých škôl zakrývať alebo bagatelizovať šikanu,
- fluktuácia zamestnancov z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia v porovnaní so súkromným sektorom,
- syndróm vyhorenia.

(10) Činnosť centra zameraná na profesijnú orientáciu žiakov a práca s výchovnými poradcami

Kariérové poradenstvo pre žiakov základných škôl, študentov stredných škôl, práca s výchovnými poradcami a kariérovými poradcami je významnou súčasťou činnosti centra. Aj v uplynulom školskom roku sme sa zameriavali na kariérové poradenstvo, na pomoc pri voľbe štúdia, povolania a pracovného uplatnenia s dôrazom na školské a profesijné záujmy žiakov a študentov.

V oblasti kariérového poradenstva bolo zrealizovaných 699 aktivít. V základných školách bolo zrealizovaných 625 vyšetrení zameraných na kariérové poradenstvo u žiakov

ôsmych a deviatych ročníkov. Vyšetrenia boli realizované v 26 triedach ôsmych ročníkov a v 21 triedach deviatych ročníkov v školách nášho okresu. So žiakmi a študentmi boli prekonzultované výsledky vyšetrenia a doporučené ďalšie smerovanie s cieľom uplatnenia na trhu práce. Individuálne kariérové poradenstvo bolo poskytnuté 312 klientom. Vyšetrenia a poradenstvo zamerané na osobnostný rozvoj boli zrealizované u 136 študentov stredných škôl.

<i>Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie v ZŠ v školskom roku 2022/2023</i>		
<i>Por.č.</i>	<i>Škola</i>	<i>Počet detí</i>
1.	ZŠ s MŠ Pionierska 2, Brezno	136
2.	ZŠ s MŠ Pionierska 4, Brezno	0
3.	ZŠ s MŠ MPČĽ, Brezno	41
4.	ZŠ Šumiac	19
5.	ZŠ Heľpa	37
6.	ZŠ s MŠ Nemecká	23
7.	ZŠ Polomka	23
8.	ZŠ s MŠ Pohorelá	21
9.	ZŠ Valaská	65
10.	ZŠ s MŠ Závadka nad Hronom	5
11.	ZŠ Podbrezová	65
12.	ZŠ Čierny Balog	64
13.	ZŠ Telgárt	21
14.	ZŠ Beňuš	37
15.	ZŠ s MŠ Predajná	33
16.	SŠ Pohronská Polhora	35
<i>Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie v ZŠ spolu:</i>		<i>625</i>

Tab. č. 4: Prehľad vyšetrení profesijnej orientácie v školskom roku 2022/2023

Žiaci mali aj v uplynulom školskom roku veľký záujem o poradenské služby v tejto oblasti. Podnetnými a zo strany klientov veľmi pozitívne vnímanými boli aktivity zamerané na sebaopoznávanie, sebahodnotenie, úvaha nad budúcim životom, porovnanie predstáv o budúcom povolání, výbere školy a vyselektovaných výsledkov. V neposlednom rade žiaci ocenili informácie o tom, ako sa uplatniť na trhu práce, čo ktorá profesia znamená, čo obnáša, kde sa vykonáva a pod., nakoľko niektoré povolania sú stále menej známe.

Centrum metodicky vedie výchovných poradcov základných škôl, špeciálnych základných škôl a stredných škôl okresu Brezno.

Aj v tomto školskom roku im boli poskytované odborné konzultácie, odborné rady, informácie ku kariérovému poradenstvu, metodické materiály, aktuálne informácie z rôznych oblastí podľa ich potrieb, centrum im pomáhalo pri riešení problémov na základe ich

individuálnych požiadaviek. V priebehu tohto školského roka sme kládli dôraz na individuálnu spoluprácu s výchovnými poradcami základných škôl, stredných škôl a špeciálnych základných škôl okresu Brezno so zreteľom na špecifiká a potreby jednotlivých škôl. Boli tiež organizované pracovné stretnutia a konzultácie.

V oblasti kariérového poradenstva centrum úzko spolupracuje predovšetkým so strednými školami v okrese Brezno, ako aj v rámci Banskobystrického kraja a so zamestnávateľmi v našom regióne.

Spolupracovali sme s Regionálnym centrom kariéry v Brezne. V dňoch 25.10. – 26.10.2022 sme sa zúčastnili na Dňoch remesiel, ktoré organizovalo Regionálne centrum kariéry v Brezne a Horehronské múzeum v Brezne v spolupráci s Hotelovou a obchodnou akadémiou v Brezne, Strednou odbornou školou techniky a služieb v Brezne a Spojenou školou v Poltári. Na tomto podujatí boli pútavou formou prezentované remeslá, ktoré boli v Brezne a okolí v minulosti, zúčastnení mali možnosť vyskúšať svoje zručnosti a zistiť, či tieto remeslá existujú aj dnes a či majú niečo spoločné so súčasnými povolaniami.

V rámci profesijnej orientácie sme sa aj v školskom roku 2022/2023 zameriavali na podporu duálneho vzdelávania v našom regióne, ktoré realizujú Železiarne Podbrezová, a.s. – najväčší zamestnávateľ v okrese Brezno a Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová, s ktorými máme dlhodobú výbornú spoluprácu. V priebehu školského roka sme žiakom poskytovali informácie o výhodách duálneho vzdelávania, ktoré sa vyznačuje úzkym prepojením všeobecného a odborného teoretického vzdelávania v škole s praktickou prípravou pre konkrétneho zamestnávateľa, čo je pre žiakov veľkým benefitom v našom regióne s vysokou mierou nezamestnanosti.

Odborní zamestnanci centra venovali zvýšenú pozornosť profesijnej orientácii žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a žiakom zo sociálne znevýhodneného primárneho prostredia, ako aj nadaným žiakom. Dôraz sme kládli na osvetu a informovanosť prostredníctvom prednášok pre žiakov končiacich ZŠ, študentov SŠ a ich rodičov. Odborní zamestnanci sa zúčastňovali na rodičovských združeniach, na ktorých realizovali prednášky zamerané na oblasť profesijnej orientácie. Odborní zamestnanci sa tiež zúčastňovali na rôznych podujatiach zameraných na kariérové poradenstvo a profesijnú orientáciu.

V Brezne, dňa 30.10.2023

Mgr. Ivana Šandorová
riaditeľka CPP